

Kanazondag 14 januari 2018

Lezing: Johannes 2: 1-11, de bruiloft te Kana

Lieve mensen, gemeente van Christus,

En ook Jezus was erbij.

Onlangs vertelde iemand dat dit hun trouwtekst was. Toen ze indertijd met de dominee praatten en hij hen vroeg, welke trouwtekst zij graag wilden, toen stonden de jonge aanstaanden een beetje met de mond vol tanden, en zeiden ze slim: 'Zoekt u er maar eentje voor ons uit.' De brave dominee deed dat en het werd, als gezegd, *En ook Jezus was erbij*. En het is deze tekst, die al die jaren met hen beide is meegewandeld, door dik en dun. Iets hierin ontroerde me.

En ook Jezus was erbij. Wat betekenen die woorden? Maakt Jezus het verschil in een huwelijk? En als je niet getrouwd bent, maar wel een relatie, of als je alleen bent, heeft het dan gewicht als je weet *En ook Jezus is erbij*? Hoe dan? Daar komen we dadelijk op terug.

Het huwelijk. Ik vind het huwelijk tegenwoordig kwetsbaar. In onze tijd staan veel huwelijken onder druk, stranden in stress. Ook genoeg huwelijken staan als een dijk, stevig. Laatst zei iemand: 'Zij is het beste wat mij is overkomen.' Ja, als je dat kunt zeggen... Velen zouden het graag willen kunnen nazeggen, maar het is niet ieder stel gegeven.

Nog even wat moois over huwen: net als in sprookjes verwijst huwen in de Bijbel ook naar ons innerlijk, naar het samenvloeien van tegenstellingen in ons mensen. Van je aardige met je minder leuke kant, van je angst met je moed, je talent met je mislukking, je schaduw met je licht. Als die naast elkaar bestaan in ons en samenvloeien, dan ben je in balans, compleet. Dan word je jezelf. Dan is er in sprookjestaal sprake van bruiloft.

De Bijbel is geen sprookje. De Bijbel is woord Gods. De Bijbel wil ons met God verbinden. En voor die verbinding gebruikt de Bijbel het woord bruiloft. In het boek Hooglied wordt die bruiloft in geuren en kleuren beschreven. Johannes doet het ook, in het verhaal over de bruiloft te Kana. Dat gaat over het huwelijk tussen God en ons. *En ook Jezus was er bij.* Dat wil zeggen, God gaat in ons leven mee in Jezus. Als hij erbij is, dan God ook.

Hoe dat precies werkt blijft goeddeels verborgen, voltrekt zich in de geestelijke omgang van ons met Jezus en elkaar. Johannes heeft in zijn evangelie soort van pop-ups aangebracht waaruit blijkt wat het er bij zijn van Jezus betekent. En de kunst van ons is die tekenen te verstaan, in de tekst en in ons leven, met al zijn variaties van gehuwd zijn. De betekenis van Jezus blijkt door het Johannesevangelie heen uit die tekenen. De bruiloft te Kana gaat over het eerste teken. De bruiloft waarin de bruid en de bruidegom niet bij name genoemd worden. Omdat het over God en ons gaat. De vroege kerk verstond dat. God is de bruidegom en wij zijn de bruid, als mens en als gemeente. Zo was ook de Johannesgemeente de bruid. Wie zijn wij in de tekst, als bruid. Daarvoor moeten we naar het zesde vers.

We lezen in vers 6 – geen toeval – : *Nu staan er zes watervaten opgesteld, naar het reinigingsgebruik van de Judeeërs...*

Eigenlijk horen watervaten helemaal niet thuis op een bruiloft, zo las ik. Wat doen die daar dan nu? Wat betekent dat? Het is een geheim, een diepzinnigheid van de evangelist.

Die kruiken komen in beeld omdat de wijn ontbreekt. Ze hebben geen wijn! Let op, er staat niet dat de wijn op was. Nee, ze hebben het helemaal niet. En dat merkt de moeder op. En dan spreekt ze dezelfde woorden tegen Jezus als ooit de farao tegen zijn dienaren. De moeder zegt tot de bedienden: *Wat hij ook zegt, doe het!* Zij zegt wat zij moeten doen. De moeder doelt op Jezus, haar zoon, de farao doelde op Jozef. Bij Jozef ging het om brood des levens, nu gaat het om wijn.

Voor het woord bedienden staat ons woord *diakenen*. Een diaken is dus een bediende. En Maria zet de diakenen in beweging en die doen wat zij zegt. Zij brengen water. Dat water is een beeld van wat er in de tijd gebeurt. *Dat wat van deze tijd is*. De gewone dingen van het gewone leven, dat is water. En met dat water gieten ze die kruiken vol.

Die kruiken, die staan normaal gesproken helemaal niet op een bruiloft, zei ik zonet. Maar omdat het hier om een bijzondere bruiloft gaat, waar het om het eerste teken van Jezus gaat, daarom staan ze hier wel.

Die kruiken zijn leeg. Er zit niks in, zelfs geen water. Die kruiken zijn beeld van ons mensen. Het getal zes staat voor de mens, die op de zesde dag werd geschapen.

Het leven van de mens verandert als Jezus er ook bij is. Dat is geen wetenschap, dat is geloof, vertrouwen en het zelf ervaren, er wel bij varen....

De moeder weet dat en zegt: doe alles wat hij zegt. Wij aarzelen nog, maar de diakenen doen wat zij zegt.

Dan gebeurt er een wonder. Water verandert in wijn. Hoe dat kan, lijkt een raadsel. Er is een knipoog naar de schepping als Jezus zegt: *Schept er nu wat uit en brengt het naar de voorganger...* De voorganger, die moet deze wijn smaken. Voorproeven. Die moet Gods Woord proeven. Deze wijn, ze komt niet uit de fles, nee, ze is een beeld van de Thora en evangelie: Gods woord, dat richting geeft, dat orde schept, dat licht brengt. Ja, de voorganger moet het proeven... Het gaat hier allang niet meer over een gewone bruiloft... Het gaat hier over het dienen van leven en bedienen van het woord van God. Water wordt in ons leven wijn als het in verbinding komt met Gods woord. Dat is het geloofsmysterie.

Dit wonderlijke verhaal werpt ook een mooi licht op gemeentewerk en ons gemeentezijn: laten we nog even teruggaan naar de diakenen. Zij doen wat hen wordt opgedragen. Ze voegen zich naar wat Jezus vraagt. Zij doen wat gedaan moet worden. Stomweg de vaten vullen met water. Ze denken er misschien van alles bij. Heeft dit nog zin? Waarvoor doe ik dit eigenlijk? We kennen dat misschien wel. We zetten ons in voor iets goeds. Te midden van alle tegenkrachten, die druppel op de gloeiende plaat, heeft het zin?

Leert dan van het eerste teken van Jezus op de bruiloft te Kana: wij doen het gewone werk, niet het wonder. Wij doen wat

gedaan moet worden, opdat God het wonder kan doen in onze levens. Dat gebeurt in het verborgene, en soms zullen we het beleven dat in ons leven water in wijn verandert. Wij doen het gewone werk en God doet het wonder. Zo kunnen wij de handen van God zijn, en Jezus is erbij.

Amen